

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annettua lakia. Taiteen alan akateemikon arvonimien enimmäismäärä nostettaisiin nykyisestä kahdeksasta yhteentoista.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969) 4 §:ssä säädetään, että tasavallan presidentti voi taiteen keskustoimikunnan esityksestä myöntää akateemikon arvonimen erittäin ansioituneelle taiteenharjoittajalle. Tällainen arvonimi voi olla samanaikaisesti korkeintaan kahdeksalla taiteenharjoittajalla.

Akateemikon arvonimi on elinikäinen. Taiteen akateemikon arvonimien määrä on ollut sama lain voimaantulosta eli vuodesta 1970 lähtien. Viime vuosikymmeninä on taiteilijoiden määrä kasvanut ja taiteellinen toiminta on monipuolistunut. Taiteen kentälle on tullut uusia taidelajeja. Tästä syystä taiteen keskustoimikuntaan on perustettu uusia taide-toimikuntia ja jaostoja. Taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain (328/1967) 1 §:n mukaan Suomen taiteen edistämistä varten on seuraavat yhdeksän valtion taidetoimikuntaa: valtion elokuvataidetoimikunta, valtion kirjallisuustoimikunta, valtion kuvataidetoimikunta, valtion muotoilutoimikunta, valtion näyttämötaidetoimikunta, valtion rakennustaidetoimikunta, valtion säveltaidetoimikunta, valtion tanssitaidetoimikunta ja valtion valokuvataidetoimikunta. Lisäksi taiteen keskustoimikunnassa on jaostot mediataiteelle ja sirkustaiteelle.

Laissa ei määritellä, mille taiteenalalle akateemikon arvonimet voidaan myöntää. Tällä

hetkellä arvonimiä on yhteensä seitsemän seuraavilla kuudella taiteenalalla: kirjallisuus, rakennustaide, kuvataide, näyttämötaide, säveltaide ja muotoilu. Verrattuna valtion taidetoimikuntien edustamiin taiteenaloihin akateemikon arvonimi puuttuu elokuvataiteessa, tanssitaiteessa ja valokuvataiteessa. Taiteen keskustoimikunta on tehnyt esityksen arvonimen myöntämisestä kahdeksannelle henkilölle taiteen alalla.

Tieteen puolella on vastaava järjestelmä akateemikon arvonimen suhteen. Tieteen akateemikoista säädetään Suomen Akateemiasta annetun lain (378/1994) 6 §:ssä. Akateemikon arvonimi voi samanaikaisesti olla enintään kahdellatoista kotimaisella tieteenharjoittajalla. Ulkomaisten tieteenharjoittajien kohdalla akateemikon arvonimen haltijoiden lukumäärää ei ole rajoitettu.

Taiteen alan akateemikon arvonimien nykyinen enimmäismäärä on käynyt riittämättömäksi, jotta voitaisiin huomioida ansioitunut taiteenharjoittaminen taiteen koko kentällä. Taiteen akateemikon arvonimien enimmäismäärä ehdotetaan lisättäväksi nykyisestä kahdeksasta yhteentoista. Arvonimien myöntämisessä ei ole tarkoituksenmukaista sitoutua taiteenalakohtaisesti kiintiöihin, sillä samalla taiteenalalla saattaa samanaikaisesti olla useita taiteilijoita, joille akateemikon arvonimi on perusteltua myöntää. On myös taiteilijoita, jotka edustavat useampaa kuin yhtä taiteenlajia.

2 Esityksen vaikutukset

Akateemikon arvonimien määrän lisääminen parantaa mahdollisuuksia myöntää tunnustusta ansioituneiden taitelijoiden elämäntyölle ja edistää taiteen asemaa yhteiskunnassa. Arvonimien määrän lisäämisestä ei aiheudu valtiolle kustannuksia. Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3 Asian valmistelu

Esitys perustuu taiteen keskustoimikunnan esitykseen ja se on valmisteltu opetusministeriössä.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista 28 päivänä marras-
kuuta 1969 annetun lain (734/1969) 4 § seuraavasti:

4 §

Tasavallan presidentti voi taiteen keskus-
toimikunnan esityksestä myöntää akateemi-
kon arvonimen erittäin ansioituneelle tai-
teenharjoittajalle. Tällainen arvonimi voi olla
samanaikaisesti korkeintaan yhdellätoista tai-
teenharjoittajalla. Toimituskirja, jolla arvo-
nimi myönnetään, on maksuton.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 200 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Helsingissä 25 päivänä huhtikuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Kulttuuri- ja urheiluministeri *Stefan Wallin*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista 28 päivänä marras-
kuuta 1969 annetun lain (734/1969) 4 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Tasavallan presidentti voi taiteen keskus-
toimikunnan esityksestä myöntää akateemi-
kon arvonimen erittäin ansioituneelle taiteen-
harjoittajalle. Tällainen arvonimi voi olla
samanaikaisesti korkeintaan kahdeksalla tai-
teenharjoittajalla. Toimituskirjasta, jolla ar-
vonimi myönnetään, ei peritä leimaveroa.

Ehdotus

4 §

Tasavallan presidentti voi taiteen keskus-
toimikunnan esityksestä myöntää akateemi-
kon arvonimen erittäin ansioituneelle tai-
teenharjoittajalle. Tällainen arvonimi voi olla
samanaikaisesti korkeintaan *yhdellätoista* tai-
teenharjoittajalla. Toimituskirja, jolla arvo-
nimi myönnetään, *on maksuton*.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.*